

Uføretrygdede med ryggplager

Korsryggsmerter er i dag en av de vanligste årsaker til nedsatt funksjon og arbeidsevne. Avhandlingen undersøker årsakene til denne gruppens vanskeligheter med å komme tilbake i arbeid.

PUBLISERT 5. januar 2008

LIV HEIDE MAGNUSSEN

forsvarte 15. mars 2007 sin avhandling *Returning disability pensioners with back pain to work* for Ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen.

Det har vært en stadig økning i uføretrygding på grunn av korsryggsmerter, og dette har store individuelle og samfunnsøkonomiske konsekvenser. Svært få som har varige uføretytelse, gjenopptar arbeidet. I avhandlingen vurderes muligheten for å bringe uføretrygdede med ryggplager tilbake i arbeid. En gruppe personer som hadde mottatt uføretrygd i flere år og med en rygglidelse som årsak til sin uførhet, ble undersøkt.

I første del av avhandlingen belyses opplevde barrierer mot å vende tilbake til arbeidslivet. Negative erfaringer med tidligere arbeidssted og med selve uføreprosessen var barrierer som ble nevnt. Manglende arbeidsevne, lav selvfølelse og ugunstige økonomiske overgangsordninger er andre forhold som ble løftet frem. For å lykkes med å gjenoppta arbeid er det behov for tett oppfølging, hjelp og støtte fra alle parter i tilbakeføringsprosessen, tilgang på fleksible arbeidsplasser og tryggere økonomiske overgangsordninger.

Fysisk og psykisk helse kan påvirke tilbakeføring til arbeid. Generelt hadde de uføre mye plager, både av fysisk og psykisk karakter. Fysisk helse var bedre i den gruppen

uføre som var motiverte for å komme tilbake i arbeid. De hadde også mindre frykt for å holde seg i aktivitet.

I siste del av arbeidet ble det vurdert om et kortvarig tverrfaglig tiltak økte sjansen for å komme tilbake i arbeid. Tiltaket ga ingen umiddelbar effekt på tilbakeføring til arbeid, men dobbelt så mange av dem som hadde gjennomgått tiltaket, var likevel kommet i en arbeidsrelatert prosess sammenliknet med dem som ikke fikk dette tilbudet. De som i utgangspunktet var motiverte og hadde minst plager, hadde størst sjanse for å lykkes.

Kontakt liv.magnussen@hib.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 45, nummer 1, 2008, side